

ПРАВИЛНИК за устройството и дейността на Института по отбрана "Професор Цветан Лазаров" (Загл. доп. - ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г.)

Издаден от министъра на отбраната, обн., ДВ, бр. 44 от 10.06.2011 г., в сила от 1.07.2011 г., изм. и доп., бр. 35 от 12.04.2013 г., в сила от 12.04.2013 г., бр. 82 от 3.10.2014 г., в сила от 3.10.2014 г., бр. 14 от 19.02.2016 г., бр. 33 от 26.04.2016 г., в сила от 26.04.2016 г., изм., бр. 80 от 6.10.2017 г., в сила от 6.10.2017 г., бр. 68 от 27.08.2019 г., в сила от 27.08.2019 г., изм. и доп., бр. 14 от 17.02.2021 г., в сила от 17.02.2021 г., бр. 21 от 14.03.2025 г., в сила от 14.03.2025 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Доп. – ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г.) С този правилник се уреждат устройството и дейността на Института по отбрана "Професор Цветан Лазаров" на Министерството на отбраната, наричан по-нататък "Института по отбрана".

Чл. 1а. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г., изм., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) (1) Мисията на Института по отбрана е да обединява научен и експертен потенциал за извършване на обучение, научни и приложни изследвания в интерес на отбраната, националната сигурност на страната и развитието на въоръжените сили. (2) Институтът по отбрана е научноизследователска организация, която изгражда и поддържа научен капацитет, осигуряващ военна научноизследователска, научно-приложна и опитно-конструкторска експертиза, подпомагаща развитието на въоръжените сили, отбранителната индустрия и отбраната на страната.

Чл. 2. (1) (Доп. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г., изм., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) Институтът по отбрана е научна организация за научни изследвания, научно-приложна дейност и научно-техническо осигуряване в интерес на отбраната на страната, както и за изпълнение на дейности като военен орган по летателна годност по осигуряване на летателната годност на военните въздухоплавателни средства съгласно действащото законодателство. Институтът по отбрана е структура на пряко подчинение на министъра на отбраната.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Институтът по отбрана е юридическо лице по чл. 60 от Закона за администрацията към министъра на отбраната със седалище София, бул. "Професор Цветан Лазаров" 2.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Директорът на Института по отбрана е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на отбраната.

(4) (Нова – ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г.) Институтът по отбрана изпълнява следните функции:

1. (доп. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) осъществяване на научноизследователска, научно-приложна и опитно-конструкторска работа в областта на въоръжението, системите С4И, военната техника и военнотехническите имущества;
2. подпомагане анализа на състоянието на въоръжението, системите С4И, военната техника и военнотехническите имущества и изготвяне на перспективни прогнози за развитието им;
3. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) подпомагане на проектни екипи с участие в подготовката, научното съпровождане и цялостното изпълнение на програми и проекти в интерес на отбраната;

4. осигуряване с научно-техническа експертиза на дейностите по проектиране и изграждане на интегрирани комуникационно-информационни системи за управление на страната и въоръжените сили;
5. (доп. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) подпомагане и осигуряване с научно-техническа експертиза дейността на Съвета по въоръженията, на Съвета по доставките и услугите и на Съвета по отбранителни способности;
6. изготвяне на тактико-техническите задания, техническите спецификации и експертизи, програмите и методиките за изпитвания, както и на стандартизационни и други документи, свързани с аквизицията на отбранителни продукти;
7. извършване на лабораторни, функционални, приемни и полигонни изпитвания на въоръжението, системите С4И, военната техника и военнотехническите имущества, изготвяне на протоколи за техните резултати, експертни оценки, анализи и предложения;
8. осъществяване на методическо ръководство на дейността на Централния артилерийски технически изпитателен полигон;
9. контрол на качеството и сертифициране на военна и специална продукция, имущества и други продукти, както и на системи за управление на качеството в съответствие със стандартите и съюзните публикации на НАТО и Европейския съюз;
- 9а. (нова – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) изпълнение на дейности по сертификация на предупредителни и сигнални оръжия съгласно чл. 4г от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия;
10. разработване, проверка, съхраняване и актуализиране на военнотехнически стандарти и документация за въоръжения, военна техника и имущества;
11. метрологичен контрол, калибриране и проверка на средства за измерване;
12. сътрудничество в областта на научноприложните изследвания и технологии, изпитванията и сертификацията на въоръжение, техника и имущества в рамките на НАТО (NSPA, NCIA, CMRE, ACT и др.), Европейския съюз (EDA и др.) и на двустранна основа;
13. координиране и планиране чрез национални представители на научноизследователска дейност в международни организации в областта на науката и технологиите за сигурност и отбрана;
14. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) участие в национални и международни инициативи, проекти и програми, както и научноизследователски групи в областта на сигурността и отбраната;
15. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) изпълнение на дейности като военен орган по летателна годност по осигуряване на летателната годност на военните въздухоплавателни средства съгласно действащото законодателство;
- 15а. (нова – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) изпълнение на дейности по осигуряване на летателната годност на въздухоплавателните средства в управление на Министерството на вътрешните работи;
16. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) изпълнение на дейности по регистрацията и водене на Регистъра на военните въздухоплавателни средства и на въздухоплавателните средства в управление на Министерството на вътрешните работи;
17. извършване на военноикономически анализи на въоръженията, техниката и системите на въоръжените сили;
18. планиране и организиране на процесите по приемане и прилагане на стандартизационните документи на НАТО и развитието на съответната информационна система;
19. (изм. – ДВ, бр. 68 от 2019 г., в сила от 27.08.2019 г.) подпомагане защитата и използването на интелектуалната и индустриалната собственост на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, които са юридически лица на бюджетна издръжка към министъра на отбраната;
20. изпълнение на дейностите по чл. 24, ал. 3 от Закона за патентите и регистрацията на полезните модели;

21. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) обучение за придобиване на образователна и научна степен "доктор" по акредитирани докторски програми, за които Институтът по отбрана е акредитиран от Националната агенция по оценяване и акредитация (НАОА);

22. развитие на академичен състав, необходим за провеждане на научноизследователска и научно-приложна дейност и обучение на докторанти;

23. (нова – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) извършване на социологически изследвания и изследвания на човешкия фактор в интерес на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия;

24. (нова – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г., изм., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) извършване на изследвания в областта на науката и технологиите, както и анализи и прогнози в интерес на развитието на въоръжените сили;

25. (нова – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) разработване на програмни и технически средства и системи, на модели и прототипи, провеждане на курсове за обучение, на експерименти, учения, тренировки и др.

(5) (Нова – ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г.) Патронен празник на Института по отбрана е 25 февруари, рождена дата на професор Цветан Лазаров.

Чл. 3. (Отм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.).

Глава втора **СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ**

Раздел I **Общи положения**

Чл. 4. Длъжностното разписание на Института по отбрана се утвърждава от министъра на отбраната по предложение на директора на Института по отбрана.

Чл. 5. (Изм. – ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г.) Структурни звена в Института по отбрана са: дирекции и отдели.

Чл. 6. (1) (Доп. – ДВ, бр. 33 от 2016 г., в сила от 26.04.2016 г.) Институтът по отбрана се ръководи и представлява от директор, който се назначава от министъра на отбраната.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г., бр. 33 от 2016 г., в сила от 26.04.2016 г., бр. 80 от 2017 г., в сила от 6.10.2017 г.) Директорът на Института по отбрана е военнослужещ или цивилен служител, хабилитирано лице или притежаващо образователна и научна степен "доктор".

(3) Директорът на Института по отбрана е пряко подчинен на министъра на отбраната. Той е пряк ръководител на целия личен състав на Института по отбрана.

(4) Директорът на Института по отбрана:

1. организира, ръководи, контролира и отговаря за цялостната дейност на Института по отбрана;

2. ръководи и контролира разработването на планове и програми на Института по отбрана и тяхното изпълнение;

3. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) организира взаимодействието му с административните звена на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия;

4. представлява Института по отбрана пред физически и юридически лица, организации, учреждения и научни организации в страната и в чужбина;

5. ръководи разработването и представя на министъра на отбраната за утвърждаване проект на бюджетна сметка и проект за научноизследователска дейност на Института по отбрана;
  6. отговаря за подготовката, повишаването на квалификацията и ефективното използване на кадрите в института;
  7. организира управлението и използването на предоставените му за управление имоти, материално-технически и финансови средства;
  8. назначава и освобождава от длъжност цивилните служители по служебни правоотношения, сключва, изменя и прекратява трудовите договори с лицата, работещи по трудово правоотношение в Института по отбрана, а при оправомощаване от министъра на отбраната - сключва, изменя и прекратява договорите за военна служба с военнослужещите в Института по отбрана, назначава ги и ги освобождава от длъжност и от военна служба;
  9. утвърждава програми и методики за лабораторни, полигонни и функционални изпитвания на въоръжение, техника и имуществата;
  10. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) съгласува и предлага за утвърждаване програми и методики за приемни изпитвания;
  - 10а. (нова - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г., изм., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) ръководи осигуряването на качеството и сертификацията на продукти, свързани с отбраната, на средства за физическа сигурност на класифицираната информация, както и сертификацията на системи за управление на качеството на производители на продукти, свързани с отбраната, за съответствие с изискванията на съюзните публикации за осигуряване на качеството от серията AQAP;
  - 10б. (нова – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г., изм., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) ръководи дейността по регистрация и сертификация на военните въздухоплатателни средства и на въздухоплатателните средства в управление на Министерството на вътрешните работи;
  11. сключва договори за дейности по чл. 2 за нуждите на външни за Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия лица и организации;
  12. (нова – ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г.) организира научните изследвания, научно-приложната дейност и научно-техническото осигуряване в интерес на отбраната;
  13. (нова – ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г.) ръководи работата на научния съвет и другите дейности на академичния състав в Института по отбрана;
  14. (нова – ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г.) е национален представител в ръководните органи на международни организации в областта на науката и технологиите за сигурност и отбрана.
- (5) При изпълнение на правомощията си директорът на Института по отбрана издава заповеди, разпореждания и указания.
- (6) Правомощията на директора на Института по отбрана при негово отсъствие или когато ползва законоустановен отпуск, се осъществяват от заместник-директор, а в негово отсъствие - от определен със заповед директор на дирекция.

Чл. 7. (Изм. – ДВ, бр. 33 от 2016 г., в сила от 26.04.2016 г., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) Дейността на директора на Института по отбрана се подпомага от заместник-директор/и, които могат да бъдат:

1. военнослужещи, които се назначават от министъра на отбраната по предложение на директора на Института по отбрана, по реда на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, или
  2. цивилни служители, които се назначават по реда на Кодекса на труда от директора на Института по отбрана след съгласуване с министъра на отбраната.
- (2) Директорът възлага с писмена заповед изпълнението на отделни функции и правомощия на заместник-директорите.

(3) Функциите и правомощията на директора в негово отсъствие се изпълняват от определен с негова писмена заповед заместник-директор за всеки конкретен случай.

Чл. 8. (1) Научният съвет на Института по отбрана се създава със заповед на директора на института.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) За членове на научния съвет се избират военнослужещи и цивилни служители – на основен трудов договор, които са хабилитирани лица, служители, притежаващи научни степени, и докторанти от института.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Директорът на Института по отбрана е председател на научния съвет и със своя заповед определя квотите за състава на научния съвет на института. С освобождаването му от длъжност се освобождава и заеманото председателско място на съвета.

(4) Научният съвет на Института по отбрана е орган за:

1. колективно ръководство на научноизследователската дейност на института;
2. осигуряване на методическо ръководство за повишаване ефективността на научната и научноизследователската дейност;
3. приемане на критерии за оценяване качеството на разработките и на научните постижения на хабилитираните и нехабилитираните лица с научноизследователска натовареност.

(5) Научният съвет:

1. определя основните направления в научноизследователската работа на Института по отбрана в областта на отбраната и въоръжените сили; приема тематичната програма за научноизследователската дейност на института и годишния отчет;
2. обсъжда и предлага темите за обучение в редовна, задочна и дистанционна форма и самостоятелна подготовка на докторантура;
3. предлага кандидати за зачисляване за обучение в докторантура съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ;
4. взема решения за провеждане на конкурс за заемане на академични длъжности съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ;
5. взема решения за освобождаване от академични длъжности съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ;
6. избира с явно гласуване научния секретар;
7. взема решения по публикуване на печатни и други издания на института;
8. взема решения за разкриване на процедури за придобиване на образователна и научна степен "доктор" и научна степен "доктор на науките" съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ;
9. обсъжда и предлага на директора на института реда за изплащане на възнаграждения на членовете на научното жури по съответните процедури на глава трета от този правилник.

(6) Научният съвет на института разглежда, обсъжда, оценява и приема:

1. годишните и перспективните планове и програми за научноизследователската и научно-приложната дейност на Института по отбрана;
2. отчети на научните и научно-приложните разработки и материали;
3. монографии, статии, методически указания, сборници и други материали по проблемите на отбраната;
4. (нова – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) предложенията на научните съвети на основните звена и ги приема или връща за преразглеждане със съответните указания за отстраняване на недостатъците;
5. (предишна т. 4 – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) необходимостта от обявяване на конкурси за заемане на академични длъжности съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ;
6. (предишна т. 5 – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) други материали и документи, произтичащи от нормативните актове или указанията от директора на Института по отбрана;

7. (предишна т. 6, изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) правилник за условията и реда за придобиване на научни степени;
8. (предишна т. 7, доп. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) правилник за условията и реда за заемане на академични длъжности;
9. (нова - ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) правилник за атестиране на академичния състав;
10. (предишна т. 8 – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) подробно разписване на процедурите за заемане на академични длъжности и придобиване на научни степени в съответствие с ППЗРАСРБ.

Чл. 9. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Научният секретар на Института по отбрана е нещатна изборна длъжност. Той е хабилитирано лице и подпомага работата на директора на Института по отбрана в научната област, като отговаря за:

1. програмната акредитация в съответствие с изискванията на ЗВО;
2. организирането на научноизследователската дейност;
3. развитието на научния кадрови потенциал, като организира и осъществява методическо ръководство и контрол на допълнителните дейности, обслужващи обучението на докторантите и повишаване квалификацията на специалистите;
4. организирането на атестацията на научните кадри;
5. изготвянето на предложения за обявяване на конкурси за заемане на академични длъжности;
6. контрола при провеждането на процедурите за заемане на академични длъжности, назначаването на академичен състав и за обучението в докторантура;
7. други задачи, възлагани му от директора на института.

Чл. 10. (Доп. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г., изм., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) За осигуряване на база за вземане на решения от Съвета по въоръжение на МО и Съвета по доставките и услугите на МО в Института по отбрана се сформира със заповед на директора на института експертен технико-икономически съвет (ЕТИС).

Раздел II

Дирекции

- Чл. 11. (1) Дирекцията е основно структурно звено на Института по отбрана.
- (2) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Дирекциите осъществяват административна, експертна, научноизследователска, научно-приложна и опитно-конструкторска работа.
  - (3) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Дирекциите, извършващи научноизследователска дейност, са приемащо структурно звено по смисъла на ЗРАСРБ.
  - (4) (Доп. – ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г., предишна ал. 2, доп., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) Директорът на дирекция е военнослужещ или цивилен служител по служебно правоотношение. Директорът на дирекция, която осъществява научноизследователска, научно-приложна и опитно-конструкторска работа, е хабилитирано лице или притежава образователна и научна степен "доктор" в областта на техническите науки.
  - (5) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Директорите на дирекции са подчинени на директора на Института по отбрана. Те са преки ръководители на целия личен състав в подчинените им дирекции.
  - (6) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Директорите на дирекции в Института по отбрана:
    1. организират, контролират и отговарят за цялостната дейност на ръководените от тях дирекции;

2. подпомагат директора при подбора, оценката и развитието на кадрите в Института по отбрана;
3. разработват проектоплановите и организират изпълнението им, изготвят справки и отчети за дейността на ръководените от тях дирекции;
4. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) разработват или участват в разработването на актове, свързани с дейността на Института по отбрана;
5. определят приоритетите в дейността, организират, ръководят и разработват научни, научно-приложни и други продукти в съответствие с функциите на ръководените от тях дирекции;
6. отговарят за спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд в работните помещения и правят предложения за подобряване качеството на работата в ръководените от тях структурни звена;
7. отговарят за правилното използване и стопанисване на материално-техническата база на Института по отбрана и ефективното разходване на суровините, материалите, горивата и енергията;
8. контролират изготвянето и издаването на документи от служителите в ръководените от тях структурни звена при стриктно спазване на нормативните актове.

Чл. 12. (1) Дирекциите, които осъществяват научноизследователска, научно-приложна и опитно-конструкторска работа, формират научен съвет на дирекцията.

(2) Научният съвет на дирекцията се създава по предложение на директора на дирекцията със заповед на директора на Института по отбрана.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Членове на научния съвет на дирекцията са всички хабилитирани лица в дирекцията.

(4) Председател на научния съвет на дирекцията е директорът на дирекцията.

(5) (Доп. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) С решение на научния съвет на дирекцията на неговите заседания могат да участват с право на съвещателен глас и докторанти, както и други специалисти от дирекцията.

(6) При обсъждане на важни проблеми (основна част на дисертационен труд, предварителна защита на дисертационен труд и/или интердисциплинарни научноизследователски проекти) съветът на дирекцията със заповед на директора на Института по отбрана може да бъде разширен и с външни хабилитирани специалисти и експерти.

(7) Научният съвет на дирекцията:

1. избира с явно гласуване секретар на съвета на дирекцията;
2. предлага обявяване на конкурси за заемане на академични длъжности и за обучение на докторанти;
3. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) прави предложения за назначаване на академична длъжност "асистент";
4. провежда обсъждане на основна част на дисертационни трудове и прави предложения до научния съвет на института за зачисляване на докторанти на самостоятелна подготовка;
5. провежда обсъждане на дисертационни трудове и предлага откриване на процедура за защита;
6. обсъжда научни трудове, научноизследователски проекти и други въпроси, свързани с дейността на дирекцията;
7. обсъжда и дава предложения за публикуване на научни трудове;
8. обсъжда отчетите и приема оценките за научноизследователската дейност на членовете на дирекцията при тяхното атестиране;
9. обсъжда теми за докторантури, индивидуалните планове и отчетите на докторантите и ги предлага за утвърждаване от научния съвет на Института по отбрана;
10. обсъжда и приема конспекти за конкурсни изпити и изпити по специалността на докторанти;

11. разглежда, утвърждава нови и прави предложения за промени в програмите за обучение на докторантите;
12. обсъжда и взема решения и по други въпроси, свързани с дейността на дирекцията;
13. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) взема решения по отделните стадии на темите и разработките и внасянето на документите в експертен технико-икономически съвет;
14. провежда по преценка на директора на дирекцията обсъждане на изготвените в дирекцията становища, мнения и експертни оценки;
15. обсъжда и прави предложения до научния съвет на института за промени в процедурите за заемане на академични длъжности и придобиване на научни степени.

Раздел III

(Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.)

Отдели

Чл. 13. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) Отделът е структурно звено за изпълнение на експертни, научноизследователски или административни задачи.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.).

(3) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) Началникът на отдел е военнослужещ или цивилен служител по служебно правоотношение.

(4) Началникът на отдел е непосредствен началник на целия личен състав в отдела.

Раздел IV. Научноизследователски отдели

(Отм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.)

Чл. 14. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г., отм., нов, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) Научноизследователските отдели, извършващи научноизследователска дейност, са първични звена по смисъла на ЗРАСРБ.

(2) Началник на научноизследователски отдел е хабилитирано лице или притежава образователна и научна степен "доктор".

(3) Научноизследователският отдел изпълнява задачи по научноизследователска, научно-приложна и опитно-конструкторска работа в областта на въоръжението, системите и имуществата.

(4) Научноизследователският отдел обучава докторанти във всички форми на докторантура по акредитирани професионални направления и специалности.

(5) Научноизследователският отдел разработва, предлага нови и прави предложения за промени в програмите за обучение на докторантите.

(6) Научноизследователският отдел формира Съвет на отдела, който включва целия личен състав на отдела. Председател на съвета е началникът на отдела.

Раздел V. Лаборатории

(Отм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.)

Чл. 15. (Доп. – ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г., отм., нов, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) Лабораториите/отделите в Института по отбрана са спомагателно звено в структурата на дирекциите за изпълнение на задачи в обхвата на изпитванията, за които са нотифицирани/акредитирани, както и на задачи, свързани с научни изследвания.

(2) Акредитираните (изпитвателни) лаборатории включват в състава си експерти и служители съгласно длъжностното разписание, както и необходимите технически средства, осигуряващи функциите, определени по нотификацията/акредитацията.

(3) Всяка акредитирана лаборатория има ръководител, отговорник по качеството и отговорник по техническите средства (метролог).

(4) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) За подпомагане на вземането на решения от ръководителите на акредитирани лаборатории със заповед на директора на института се сформира експертен технически съвет (ЕТС), в който могат да бъдат включени експерти и лица, заемащи академични длъжности, от различни структури на института.

Чл. 15а. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г., отм., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.).

Глава трета **АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ**

Раздел I **Общи положения**

Чл. 16. (Доп. – ДВ, бр. 82 от 2014 г., в сила от 3.10.2014 г., изм., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) Академичният състав в института включва военнослужещи и цивилни служители на основен трудов договор, заемащи академични длъжности, както и други лица по Закона за висшето образование.

(2) Академичните длъжности в института са:

1. за хабилитирани лица – "доцент" и "професор";
2. за нехабилитирани лица – "асистент" и "главен асистент".

(3) Съотношението на академичните длъжности по ал. 2 се определя в правилника, регламентиращ развитието на академичния състав.

Чл. 17. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) Процедурите за заемане на вакантни академични длъжности от военнослужещи се откриват от министъра на отбраната по предложение на Научния съвет, внесено от директора на института, при условията и по реда на действащото законодателство.

(2) Процедурите за заемане на вакантни академични длъжности от цивилни служители се откриват от директора на института при условията и по реда на ЗРАСРБ и правилника за неговото прилагане.

Чл. 18. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) Академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор" се заемат с конкурс, обявен при наличие на вакантна длъжност и осигурена научноизследователска натовареност по предложение на първичното звено и след утвърждаване от Научния съвет:

1. за военнослужещи – със заповед на министъра на отбраната;
2. за цивилни служители – със заповед на директора на института.

(2) Вакантната длъжност "асистент" за военнослужещи се обявява със заповед на министъра на отбраната, а за цивилните служители – от директора на института, по решение на Научния съвет.

Чл. 19. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Оценяването на кандидатите за заемане на академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор" се извършва в съответствие с действащото законодателство.

Чл. 20. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Академичните длъжности "асистент", "главен асистент", "доцент" и "професор" се заемат при условията и по реда на ЗРАСРБ, като допълнителните изисквания за военнослужещите се определят в ППЗОВСРБ. Критериите и показателите за оценяване на кандидатите се определят при

условията и по реда на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Чл. 20а. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) Преминаването на лица от академична длъжност от друго висше училище или научна организация на същата академична длъжност в института може да се извършва без конкурс с избор по решение на съвета на дирекцията, утвърдено от Научния съвет на института и при условия и по ред, определен в правилника, регламентиращ развитието на академичния състав. По същия ред може да се осъществи преминаване на същата или на съответна академична длъжност и от чуждестранно висше училище или научна организация, които са признати и акредитирани от съответните за чуждата държава компетентни органи.

(2) Научният съвет на института утвърждава решенията на научните съвети на дирекциите относно съставите на научни журита и избора на кандидати за заемане на академични длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор", въз основа на които директорът на института издава заповед за състава на научното жури.

Чл. 20б. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) За подпомагане на научноизследователската работа в института се назначават специалисти и експерти. Назначаването, както и конкретните названия на длъжностите им се определят при условията и по реда на ЗРАСРБ и в правилника на института, регламентиращ научноизследователската дейност.

Чл. 20в. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) Военнослужещите се назначават на академични длъжности от министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице при условията и по реда на действащото законодателство.

(2) Директорът на института назначава цивилните лица на академични длъжности при условията и по реда на действащото законодателство.

Чл. 20г. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Членовете на академичния състав имат право:

1. да избират и да бъдат избирани за заемане на нещатни длъжности в ръководните органи на института;
2. да провеждат научни изследвания и да публикуват резултатите от тях при опазване на държавната и служебната тайна;
3. да извършват научноизследователска и друга творческа дейност;
4. да извършват консултантски и други услуги, свързани с предмета им на дейност в института, при условия и по ред, определени в правилник за административната и стопанската дейност и при спазване на ограниченията, определени в действащото законодателство;
5. да популяризират резултатите от собствените изследвания и от постиженията на световната наука по съответните основни области на науката;
6. да ползват материалната база, библиотеките и информационните системи за научните си изследвания по ред, установен от директора на института;
7. да участват в курсове и специализации в страната и в чужбина, включително с откъсване от работа, с оглед повишаване на тяхната научна, методическа и професионална подготовка;
8. да членуват в национални и международни научни организации, творчески съюзи, дружества и сдружения, свързани с професионалните им интереси;
9. да участват в национални и международни конгреси, конференции, симпозиуми, сесии и други научни прояви.

Чл. 20д. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Членовете на академичния състав са длъжни:

1. да изпълняват задълженията си в съответствие с длъжностната характеристика, възложената им научна, административна и друга заетост и утвърдения индивидуален план за дейността си;
2. да съблюдават научната и професионалната етика;
3. да спазват правилниците на института;
4. да изпълняват решенията на Научния съвет.

Чл. 20е. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) В института се създава организация за оценка на приноса на всеки член на академичния състав в научноизследователската, творческата и административната дейност чрез атестиране в срокове съгласно ЗВО.

(2) Оценяването и атестацията се извършват по предварително оповестени показатели и критерии, по ред, определен в правилника на института, регламентиращ атестирането на академичния състав.

(3) Военнослужещите – членове на академичния състав, се атестират и при условията и по реда на ЗОВСРБ.

Чл. 20ж. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Лицата от академичния състав отговарят дисциплинарно за нарушенията на служебните или трудовите си задължения:

1. военносслужещите – съгласно ЗОВСРБ, ППЗОВСРБ и Устава за войскова служба на въоръжените сили на Република България;
2. цивилните служители – съгласно Закона за държавния служител, Кодекса на труда и ЗВО.

Раздел II

Условия и ред за заемане на академичната длъжност "асистент"

Чл. 21. (Отм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.).

Раздел III

Условия и ред за заемане на академичната длъжност "главен асистент"

Чл. 22. (Отм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.).

Раздел IV

Условия и ред за заемане на академичната длъжност "доцент"

Чл. 23. (Отм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.).

Раздел V

Условия и ред за заемане на академичната длъжност "професор"

Чл. 24. (Отм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.).

Раздел VI

Обучение за придобиване на образователна и научна степен "доктор"

Чл. 25. (Отм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.).

Раздел VII

Придобиване на научна степен "доктор на науките"

Чл. 26. (Отм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.).

Раздел VIII

Придобиване на образователна и научна степен "доктор" и на научна степен "доктор на науките"

(Загл. изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.)

Чл. 27. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) Институтът по отбрана обучава български и чуждестранни граждани във всички форми на докторантура по акредитирани научни специалности.

(2) Придобиването на научна степен "доктор на науките" и обучението за придобиването на образователна и научна степен "доктор" се организира в съответствие с изискванията на ЗВО, ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в Института по отбрана и актовете на министъра на отбраната.

Глава четвърта

ОБЩА И СПЕЦИАЛИЗИРАНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Раздел I

Обща администрация

Чл. 28. (1) Общата администрация подпомага осъществяването на правомощията на директора на института, създава условия за осъществяване дейността на специализираната администрация и извършва техническите дейности по административното обслужване.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2016 г.) Общата администрация е организирана в дирекция "Административно и финансово осигуряване" и отдел "Сигурност на информацията, секретни патенти, защита на интелектуалната и индустриалната собственост".

(3) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2016 г.) Дирекция "Административно и финансово осигуряване":

1. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) организира и отговаря за административните и финансовите дейности;
2. подпомага директора при извършване на организационно-техническите дейности при подбора, оценката и развитието на човешките ресурси;
3. разработва планове, организира и отговаря за изпълнението им;
4. изготвя справки и отчети за дейността на института;
5. изготвя заповеди и правила за вътрешния ред;
6. отговаря за спазване на изискванията за здравословните и безопасни условия на труд в работните помещения и прави предложения за подобряване качеството на работата;
7. планира, организира и осъществява логистичното и финансово-счетоводното осигуряване;

8. осигурява изпълнението на дейностите по планирането, програмирането и отчитането на бюджетните средства;
  9. изготвя отчети, доклади, анализи, сведения, справки, удостоверения и други, свързани с логистичното и финансовото осигуряване;
  10. организира използването, разпределението и стопанисването на материално-техническата база и ефективното разходване на материалните средства;
  11. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) контролира изготвянето и издаването на документи на служителите при стриктно спазване на нормативните актове.
- (4) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2016 г.) Отдел "Сигурност на информацията, секретни патенти, защита на интелектуалната и индустриалната собственост" се ръководи от служител по сигурността на информацията, който е пряко подчинен на директора на института и отговаря за:
1. защитата на класифицираната информация в Института по отбрана;
  2. определяне наличието на класифицирана информация и нивото на класификация на сигурността на информацията, както и премахването на нивото на класификация, съдържаща се в заявки за издаване на секретни заявки и секретни патенти;
  3. изпълнение на дейностите по чл. 24, ал. 3 от Закона за патентите и регистрацията на полезните модели;
  4. подпомагане на министъра при защитата и използването на интелектуалната и индустриалната собственост на Министерството на отбраната.

Раздел II

Специализирана администрация

Чл. 29. (1) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2016 г., изм. и доп., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) Специализираната администрация осъществява научноизследователска и експертна дейност и е организирана в дирекции: "Развитие на въоръжението, техниката и тиловите имущества и материали", "Развитие на системите С4I", "Военна стандартизация, летателна годност, качество и сертификация", "Изпитвания и контролни измервания на въоръжение, техника и имущества" и отдел "Научни изследвания и анализи в сигурността и отбраната".

(2) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2016 г.) Дирекция "Развитие на въоръжението, техниката и тиловите имущества и материали":

1. провежда научноизследователска, научно-приложна и опитно-конструкторска работа в областта на бойната техника и системи, въоръжението и боеприпасите, бойното осигуряване и военно-икономическите анализи;
2. извършва проучвания, анализи и оценки за състоянието, техническите способности, военноикономическите показатели и перспективите за модернизация и развитие на бойната техника и системи, въоръжението и боеприпасите, бойното осигуряване и логистика;
3. анализира оперативно-тактическите изисквания към продукти, свързани с отбраната, с цел дефиниране на техните характеристики, които се залагат в тактико-техническите задания или технически спецификации;
4. разработва научнообосновани анализи, експертни оценки и прогнози за развитието на бойната техника и системи, въоръжението и боеприпасите, бойното осигуряване и логистика, средства за ЯХБЗ и Е;
5. извършва техническа и военно-икономическа експертиза и изготвя технически доклади, заключения и протоколи, както и участва в създаването на стандартизационни и други документи, свързани с модернизирането на бойната техника и системи, въоръжението и боеприпасите, бойното осигуряване и логистика, средства за ЯХБЗ и Е;
6. изготвя становища и експертни оценки по програми, проекти, разработки и други, изпълнявани в интерес на националната сигурност, отбраната и въоръжените сили,

експертизи и контрол на техническата документация на модернизирани, разработваните и приетите на въоръжение продукти, свързани с отбраната;

7. организира, провежда и участва в научни и приложни конференции, семинари, симпозиуми, курсове, академии, разработва и публикува монографии, студии, статии, сборници и други материали, отнасящи се до бойната техника и системи, въоръжението и боеприпасите, бойното осигуряване и логистика и средствата за ЯХБЗ и Е;

8. провежда обучение по образователна и научна степен "доктор" по акредитирани научни специалности;

9. участва в програми, проекти, разработки и други в областта на научно-приложните изследвания и технологии на бойната техника и системи, въоръжението и боеприпасите, бойното осигуряване и логистика и средствата за ЯХБЗ и Е в рамките на НАТО, Европейския съюз и на двустранна основа;

10. (отм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.);

11. (нова – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г., отм., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.);

12. (нова – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г., отм., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.).

(3) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2016 г.) Дирекция "Развитие на системите С4И" отговаря за:

1. научноизследователска, научно-приложна и опитно-конструкторска работа в областта на системите С4И и информационни технологии за отбрана;

2. научни анализи и прогнози, свързани с развитието на системите С4И на Българската армия и информационните технологии за отбрана;

3. изготвяне на проекти, технически спецификации, тактико-технически задания, програми и методики за изпитвания и др., свързани с развитието на системите С4И на Българската армия и информационните технологии за отбрана;

4. осигуряване с научно-техническа експертиза на дейностите по проектиране и изграждане на интегрирани комуникационно-информационни системи за управлението на страната и въоръжените сили;

5. сътрудничество в областта на научно-приложните изследвания и технологии, изпитванията и сертификацията на системите С4И в рамките на НАТО, Европейския съюз и на двустранна основа;

6. сертификация на системи за физическа сигурност на класифицираната информация;

7. военно-икономически анализи, свързани с С4И системите;

8. провеждане на обучение по образователна и научна степен "доктор" по акредитирани научни специалности;

9. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) подпомагане на проектните екипи с участие в подготовката, научното съпровождане и цялостното изпълнение на програми и проекти в интерес на отбраната;

10. организиране, провеждане и участие в научни и приложни конференции, семинари, симпозиуми и курсове, разработване и публикуване на монографии, студии, статии, сборници и други в областта на С4И системите;

11. (отм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.).

(4) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2016 г., доп., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) Дирекция "Военна стандартизация, летателна годност, качество и сертификация" отговаря за:

1. организиране на разработването, съгласуването, утвърждаването, регистрирането, разпространението, съхранението и актуализирането на военни стандартизационни документи;

2. координиране на участието на представителите на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия в Техническите комитети на Българския институт за стандартизация;

3. организиране и координиране на процеса по ратификация, одобряване и използване на стандартизационните документи на НАТО и поддържане на информационна система "Стандарт";
  4. координиране на сътрудничеството в областта на военната стандартизация в рамките на НАТО, Европейския съюз и на двустранна основа;
  5. координиране на участието на националните представители от МО, БА и структурите, пряко подчинени на министъра на отбраната, в работните органи на Агенцията на НАТО по стандартизация;
  6. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) организиране на дейността по създаване на одобрена българска военна терминология, формулирана на базата на стандартизационните документи на НАТО;
  7. извършване на сертификация на системи за управление на качеството на производители на продукти, свързани с отбраната, за съответствие с изискванията на съюзните публикации за осигуряване на качеството от серията AQAPs;
  8. извършване на сертификация на продукти, свързани с отбраната;
  9. извършване на сертификация на средства за физическа сигурност на класифицираната информация за организационни единици във и извън Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия;
  10. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) осигуряване и управление на качеството при подготовка и изпълнение на договори за придобиване на продукти, свързани с отбраната, при обществени поръчки с възложител министърът на отбраната;
  11. осигуряване на Държавна гаранция на качеството за нуждите на страни – членки на НАТО, по смисъла на STANAG 4107 или страни извън НАТО, с които Република България има сключени двустранни споразумения;
  12. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) сертификация на военни въздухоплавателни средства и въздухоплавателни средства в управление на Министерството на вътрешните работи, по отношение изискванията за летателната годност;
  13. одитиране процесите за увеличаване на ресурсите на авиационната техника;
  14. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) регистрация на военните въздухоплавателни средства и на въздухоплавателните средства в управление на Министерството на вътрешните работи, и водене на регистър за тях;
  15. (нова – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) сертификация на организации за проектиране и производство на военните въздухоплавателни средства;
  16. (нова – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) сертификация на организации за техническо обслужване на военните въздухоплавателни средства;
  17. (нова – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) сертификация на организации за управление на техническата експлоатация на военните въздухоплавателни средства;
  18. (нова – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) сертификация на авиационни учебни центрове за подготовка на инженерно-технически състав за експлоатация на военните въздухоплавателни средства;
  19. (нова – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) издаване на свидетелства за правоспособност (лиценз) на инженерно-технически състав за техническо обслужване на военни въздухоплавателни средства;
  20. (нова – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) сертификация на предупредителни и сигнални оръжия съгласно чл. 4г от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия.
- (5) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2016 г.) Дирекция "Изпитвания и контролни измервания на въоръжение, техника и имуществва" отговаря за:
1. подпомагане организирането и извършването на научноизследователската, опитно-конструкторската и експериментална дейност на Института по отбрана чрез поддържане и разширяване на обхвата на акредитация на лабораториите;

2. съдействие за извършването на метрологичното осигуряване на Министерството на отбраната, Българската армия и подчинените структури;
  3. калибриране и проверяване на средства за измерване, като поддържа ведомствените еталони и гарантира проследимост до националните еталони;
  4. организиране и провеждане на метрологично обучение на специалисти в областта на метрологията от състава на Министерството на отбраната, Българската армия и подчинените структури;
  5. организиране и извършване на изпитвания и измервания по време на целия жизнен цикъл на продукти, свързани с отбраната, съгласно методите и изискванията на български, международни и специализирани стандарти и програми и методики;
  6. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) подпомагане с научно-техническа експертиза на дейностите по проектиране и изграждане на проекти в областта на отбраната и националната сигурност на страната и въоръжените сили;
  7. съдействие при изготвянето на тактико-технически задания, технически спецификации и експертизи, програми и методики за изпитвания, калибриране и проверка на средства за измерване, както и на стандартизационни и други документи, свързани с аквизицията на продукти, свързани с отбраната;
  8. организиране и провеждане на Експертен технически съвет към дирекцията.
- (6) (Нова – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) Научноизследователски отдел "Научни изследвания и анализи в сигурността и отбраната" отговаря за:
1. провеждане на научни изследвания, анализи и прогнози в областта на сигурността, отбраната и технологичното развитие на въоръжените сили;
  2. провеждане на социологически изследвания и изследвания на човешкия фактор в интерес на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия;
  3. изготвяне на военно-икономически анализи за нуждите на отбраната и сигурността.

Глава пета

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ОПИТНО- КОНСТРУКТОРСКА РАБОТА

- Чл. 30. (1) Научноизследователската и опитно-конструкторската работа се ръководи от директора на Института по отбрана. В дейността си директорът се подпомага от научния секретар и научния съвет на института.
- (2) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) Научноизследователската и опитно-конструкторската работа на Института по отбрана се осъществяват в рамките на годишното планиране за института.
- (3) Плановете и програмите се формират на основата на:
1. планове и програми на Министерството на отбраната, НАТО и ЕС;
  2. задачи, произтичащи от законите, подзаконовите нормативни актове, заповедите и указанията на министъра на отбраната;
  3. заявки от дирекции на Министерството на отбраната;
  4. предложения на научния съвет на Института по отбрана, физически и юридически лица.
- (4) Годишният план на Института по отбрана се утвърждава от министъра на отбраната, а останалите планове и програми за развитие се утвърждават от директора на Института по отбрана по предложение от научния съвет.
- (5) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) Отчитането на научноизследователската и опитно-конструкторската работа се извършват в рамките на годишния отчет на Института по отбрана.
- (6) В края на всяка календарна година се изготвя отчет-анализ за дейността на Института по отбрана.

Глава пета "а"
(Нова - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г.)
ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО
(Загл. изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.)

Чл. 30а. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г., изм., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) Институтът по отбрана осъществява осигуряване на качеството на продукти, свързани с отбраната, като:

1. определя изискванията за осигуряване на качеството в техническите спецификации по Закона за обществените поръчки, тактико-техническите задания (ТТЗ), военнотехническите спецификации (ВТС) и в документациите за възлагане на обществени поръчки, с възложител министърът на отбраната;
2. осъществява контрол върху изпълнението на предвидените в договорите изисквания по качеството;
3. оценява съответствието на продуктите с изискванията към тях, посочени в сключени договори за доставка с възложител министърът на отбраната.

(2) Проектът на документация за възлагане на обществена поръчка и проектът на договора се съгласуват с Института по отбрана в частта, отнасяща се до изискванията за качество.

Чл. 30б. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г., изм., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) Съответствието на доставяните продукти, по договор с възложител министърът на отбраната, се удостоверява с Протокол за оценка на съответствието, неразделна част от който са сертификат/и/документ/и за качество, сертификат/и или декларация/и за съответствие и други документи относно качеството на продуктите, посочени в договора.

(2) При констатирано съответствие на продукта/продуктите с договорните изисквания Протоколът за оценка на съответствието се подписва от комисия в състав: представители на Института по отбрана, изпълнителя и заявителя/потребителя или крайния получател.

(3) Протоколът за оценка на съответствието се утвърждава от представител на Института по отбрана, определен със заповед на директора на Института по отбрана.

(4) При констатирано несъответствие на стоките с изискванията към тях комисията по ал. 2 изготвя Констативен протокол.

(5) Комисията по ал. 2 изготвя по един екземпляр от Протокола за оценка на съответствието или от Констативния протокол за: Института по отбрана, възложителя, заявителя/потребителя и изпълнителя.

Чл. 30в. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г., изм., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Протокол за оценка на съответствието не се изготвя, когато:

1. се извършва разработване на продукт/продукти; в този случай като основание за приемане на продукта служи утвърденият протокол за приемане на съответния етап;

2. в договора са предвидени приемни изпитвания; като основание за приемане на стоката служи утвърденият протокол от приемни изпитвания, проведени от комисия, назначена със заповед, изготвена от заявителя/потребителя или ръководителя на Основна програма/програма и съгласувана с Института по отбрана;

3. договорът е обект на дейности по държавна гаранция на качеството (ДГК); сертификатът за съответствие, подписан от представителя по ДГК, служи като основание за приемане и експлоатация;

4. се оценява съответствие на извършени услуги; в този случай основание за приемане на услугата е утвърден Протокол за приемане на извършената услуга, изготвен от заявителя/потребителя или крайния получател.

Глава шеста

МЕТОДИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Чл. 31. (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) Основната цел на методическата дейност в Института по отбрана е осигуряването на високо качество и ефективност на научните изследвания, обучението и изпитванията.

Чл. 32. (Отм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.).

Чл. 33. (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) Общото ръководство на методическата дейност в Института по отбрана се извършва от директора на института, а тя се осъществява в рамките на годишното планиране.

Чл. 34. Основните въпроси, обсъждани на методически заседания в научните съвети, са:

1. целите, структурата и съдържанието на докторските програми;
2. организацията, формите и методите за провеждане на учебния процес с докторантите;
3. резултатите от провежданите научни изследвания;
4. разработените учебници, учебни и методически помагала за лабораторни занятия, упражнения и други материали за научни изследвания;
5. използването на лабораторната и полигонни бази и тяхното развитие;
6. новостите в областта на методиката за провеждане на научните изследвания.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г., отм., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.).

Чл. 36. (Отм. – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.).

Чл. 36а. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2016 г.) (1) Методическото ръководство на дейността на Централния артилерийски технически изпитателен полигон включва:

1. извършване на анализ на отрицателните резултати от проведените на територията на ЦАТИП лабораторни и полигонни изпитвания на въоръжение и боеприпаси;
2. в случай на възникнала необходимост от извънпланови лабораторни и полигонни изпитвания на въоръжение и боеприпаси, подпомагане дейността на ЦАТИП относно приоритизацията на извънплановите лабораторни и полигонни изпитвания;
3. въвеждане на добри практики в съответствие с ратифицирани от Република България стандартизационни споразумения и съюзни публикации на НАТО в областта на лабораторните и полигонните изпитвания на въоръжение и боеприпаси;
4. преглед и актуализиране на действащи, съдействие при изготвянето и утвърждаване на новосъздадени програми и методики за лабораторни и полигонни изпитвания;
5. организиране на съвместни (междулабораторни и др.) изпитвания на ЦАТИП с други полигони/лаборатории в страната и в чужбина;
6. подпомагане на популяризирането на дейността на ЦАТИП в страната и в чужбина;
7. съдействие на началника на ЦАТИП по отношение на:
  - а) въвеждане на нови методи за лабораторни и полигонни изпитвания на въоръжение и боеприпаси, в случай че съществуващите такива не дават достатъчна информация за техническото състояние на изпитваните въоръжение и боеприпаси;
  - б) реализирането в техническо отношение на изпитванията на въоръжение и боеприпаси;
  - в) организирането изпитванията на въоръжение и боеприпаси на дружества и организации от страната и чужбина на територията на ЦАТИП;
  - г) контрола, превенцията и редуцията на замърсяването на атмосферата, почвите и водите на територията на ЦАТИП;
  - д) поддържането на получените сертификати и акредитации и подготовката за получаване на нови;

8. осъществяване на научно съпровождане на проекти, в които ЦАТИП е страна;
  9. командироване на експерти от Института по отбрана за подпомагане на дейностите, свързани с организирането и провеждането на изпитванията на въоръженията и боеприпасите на територията на ЦАТИП.
- (2) Усъвършенстването в организационно отношение на методическото ръководство се осъществява чрез провеждането на методически сборове най-малко един път годишно.

Глава седма

ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Чл. 37. (1) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Институтът по отбрана осъществява издателската си дейност на основата на правилник за издателската дейност, приет от Научния съвет на Института по отбрана.

(2) За цялостната организация и осигуряването на издателската дейност в института отговаря неговият заместник-директор. Той се подпомага от редакционен съвет, назначен със заповед на директора на института.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Научният секретар на института предлага на обсъждане в научния съвет реда за издаване и плана за издателската дейност на института.

Глава осма

СЪТРУДНИЧЕСТВО

Раздел I

Сътрудничество с органи и организации

Чл. 38. (1) При изпълнение на задачите си Институтът по отбрана взаимодейства с други структури на Министерството на отбраната, Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, както и с други органи на изпълнителната власт.

(2) Взаимодействието се осъществява на основата на:

1. действащите нормативни актове;
2. сключени договори и споразумения;
3. утвърдени планове и програми.

Чл. 38а. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2016 г., изм., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Институтът по отбрана съгласува с дирекция "Политика по въоръженията" от Министерството на отбраната документите, свързани с планирането и отчета на дейностите в областта на изследванията и технологиите и международното военнотехническо сътрудничество.

Чл. 39. (1) Взаимодействието на Института по отбрана с други организации в страната включва:

1. съвместно извършване на изследвания, експерименти и изпитвания;
2. изпълняване на научни и научно-приложни разработки;
3. сътрудничество с други научни организации и висши училища по обучението на докторанти и привличане на изявени специалисти за съизпълнители или консултанти;
4. обмен на научна, научно-техническа и експертна информация;
5. провеждане на семинари, симпозиуми, научни и научнопрактически конференции, курсове и др.

(2) Формите на съвместна работа могат да се променят в зависимост от поставените задачи.

Раздел II

Международно сътрудничество

Чл. 40. Международното сътрудничество на института се осъществява от директора на института по ред, определен от министъра на отбраната.

Чл. 41. Международното сътрудничество на Института по отбрана обхваща:

1. сключване на договори за сътрудничество с чуждестранни научни и изследователски институции;
2. участие в международни научноизследователски проекти;
3. участие в международни научни форуми;
4. обмяна на опит;
5. обмен на научноизследователски състав;
6. повишаване квалификацията на научноизследователски състав в образователни и научноизследователски институции в чужбина;
7. (нова – ДВ, бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) сключване на споразумения за признаване на документи по летателна годност, издадени от национални военни органи по летателна годност на страни – членки от ЕС, НАТО и партньори, които са въвели единни военни изисквания за летателна годност (EMAR 21, EMAR 145, EMAR M, EMAR CAMO, EMAR 147, EMAR 66 или еквивалентни).

Раздел III

(Нов - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г.)

Държавна гаранция на качеството

Чл. 41а. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г.) Институтът по отбрана е орган по ДГК съгласно STANAG 4107. Институтът по отбрана организира дейностите по възлагане на ДГК съгласно инструкциите в AQAP 2070 и осигурява включването на клаузи в договорите за доставка/услуга.

Чл. 41б. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г.) Институтът по отбрана изпълнява дейностите по ДГК в съответствие с AQAP 2070 въз основа на заявка от възложител от страна - членка на НАТО, или с която Министерството на отбраната има сключено двустранно споразумение за взаимно признаване на ДГК в случаите, в които доставчикът осъществява дейността си на територията на Република България.

Чл. 41в. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г.) Оценката на възможността за приемане на заявка за ДГК се извършва след идентификация и класификация на рисковете относно системата за управление на качеството, процесите на производство/ремонт и спецификата на продукта.

Чл. 41г. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г.) Приключването на дейностите по взаимно предоставяне на ДГК се удостоверява чрез попълването и изпращането на Доклад за приключване на дейностите по ДГК съгласно AQAP 2070.

Чл. 41д. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г., отм., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.).

Глава девета

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Чл. 42. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Бюджетът на Института по отбрана е част от бюджета на Министерството на отбрана. Финансовото осигуряване на Института по отбрана се извършва при спазване на разпоредбите на Закона за публичните финанси. Институтът по отбрана изпълнява програмен формат на бюджет.

Чл. 43. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Институтът по отбрана се финансира от:

1. държавния бюджет в рамките на бюджета на Министерството на отбраната;
2. проекти и програми, финансирани от Европейския съюз и други международни организации;
3. безвъзмездно получени средства.

Чл. 44. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Институтът по отбрана може да има бюджетни взаимоотношения, свързани с участие в изпълнението на проекти, касаещи дейността на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, програми и механизми на Европейския съюз и НАТО, както и участие в национални програми и др.

Чл. 45. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Директорът на Института по отбрана отговаря за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.

Чл. 46. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) (1) Институтът по отбрана управлява предоставените му имоти, спазвайки разпоредбите на Закона за държавната собственост и правилника за прилагането му.

(2) Институтът по отбрана управлява и се разпорежда с предоставените движими вещи в съответствие с действащото законодателство.

Глава десета

ДОКУМЕНТИ, ИЗДАВАНИ ОТ ИНСТИТУТА ПО ОТБРАНА

Чл. 47. (1) В Института по отбрана се издават следните документи:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) сертификати за съответствие на системи за управление на качеството на производители на продукти, свързани с отбраната; с изискванията на съюзните публикации за осигуряване на качеството от серията AQAP;
2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г., доп., бр. 21 от 2025 г., в сила от 14.03.2025 г.) сертификати за съответствие на продукти, свързани с отбраната, и на предупредителни и сигнални оръжия съгласно чл. 4г от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия;
3. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) сертификати на средства за физическа сигурност на класифицираната информация, както и сертификати, свързани с научни и други достижения, за изнасяне на доклади на научни конференции, семинари и др.;
4. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) сертификати, свързани с регистрацията и летателната годност на военните въздухоплавателни средства;
5. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) протоколи от изпитвания, експерименти и други документи, удостоверяващи качеството при доставка на продукти, свързани с отбраната;
6. свидетелства за проверка/калибриране на средства за измерване;
7. дипломи за придобита образователна и научна степен "доктор" и научна степен "доктор на науките";

8. други документи, определени в съответствие с нормативна уредба.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г., доп., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Образците на документите по ал. 1, с изключение на тези по т. 4 и т. 7, се утвърждават от директора на Института по отбрана. Образците се публикуват на електронната страница на Института по отбрана.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

(Нова - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г.)

§ 1. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г., изм., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) По смисъла на този правилник:

1. "Качество" е съвкупност от свойства и характеристики на продукта, обуславящи неговата пригодност да удовлетворява определени изисквания в съответствие с предназначението му.
2. "Система за управление на качеството" е част от система за управление, отнасяща се до качеството.
3. "Сертификация" е процедура, чрез която се дава писмено уверение, че продукт, процес или услуга съответства на определени изисквания.
4. "Оценяване на съответствието" е дейност, чиято цел е да се удостовери, че даден продукт отговаря на определени изисквания.
5. "Държавна гаранция на качеството" е процес, чрез който съответните национални органи създават увереност в това, че договорните изисквания, отнасящи се до качеството, са изпълнени.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (Предишен § 1 - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г.) С този правилник се отменя Правилникът за устройството и дейността на Института по отбрана (ДВ, бр. 50 от 2009 г.).

§ 3. (Предишен § 2 - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г.) Правилникът се издава на основание чл. 60, ал. 2 от Закона за администрацията и чл. 5, ал. 4 от Постановление № 54 на Министерския съвет от 2010 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на отбраната и за определяне на структури на пряко подчинение на министъра на отбраната (ДВ, бр. 27 от 2010 г.).

§ 4. (Предишен § 3 - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г.) Изискванията на този правилник относно придобиването на научни степени и заемането на академични длъжности влизат в сила от деня на получаване на акредитация на Института по отбрана по смисъла на Закона за висшето образование и Закона за развитие на академичния състав на Република България.

§ 5. (Предишен § 4 - ДВ, бр. 35 от 2013 г., в сила от 12.04.2013 г.) Правилникът влиза в сила от 1 юли 2011 г.